



Tegnap délután az MSZMP Szeged városi bizottságának székházában vették át diplomájukat a marxizmus—leninizmus esti egyetemen és a szakosító tagozaton végzett hallgatók. Az ünnepségen dr. Székely Sándor, a városi pártbizottság titkára köszöntötte az új diplomásokat. Ott volt az eseményen Garainé Csanádi Mária, a szegedi járási pártbizottság osztályvezetője. A bizonyítványokat Eitlerné dr. Szilágyi Júlia, az MSZMP Csongrád megyei bizottsága oktatási igazgatóságának vezetője adta át. Szegeden és a szegedi járásban összesen 180-an fejezték be sikeresen az esti egyetem általános tagozatát, a szakosítót pedig 48-an. Közülük 40-en vörös diplomát kaptak kiemelkedő tanulmányi eredményeikért.

Könnyű-szerkezetes építés

Eddig 20 beruházás fejeződött be abból a 49-ből, amely a komplex könnyű-szerkezetes építésmód központi fejlesztési programjának megfelelően épül az országban — jelentette be szerdán Szabó János Építésügyi és Városfejlesztési minisztériumi államtitkár a budapesti könnyűszerkezetes építkezések megtekintése alkalmából tartott tájékoztatójában. Az új építésmód ipari háttérnek kialakítására csaknem 3 milliárd forintot költenek az érintett tárcák vállalatai, s ebből 1,2 milliárd az állami támogatás. A fejlesztésre eddig 1 milliárd forintot használtak fel, ami lehetővé tette, hogy a kivitelezők tavaly már 624 épületet szereljenek össze könnyű teherhordó és térelhatároló szerkezetekből összesen 985 ezer négyzetméter alapterületen.

Iskolák, nevelők, lakások

Az iskolai oktatási rendszer továbbfejlesztésére 1972. júniusában hozott határozatot az MSZMP KB, s ezzel kapcsolatban a Csongrád megyei pártbizottság is megszabta a feladatokat meggyeztetve. Hat esztendő elegendő ahhoz, hogy áttekintsük az oktató-nevelőmunka tárgyi, személyi feltételeinek alakulását, például a szegedi járásban. Erről beszélgettünk Garainé Csanádi Máriával, az MSZMP szegedi járási bizottsága propaganda- és művelődési osztályának vezetőjével.

— Járásunk általános iskolai hálózatának képe kedvező akkor is — mondotta —, ha a belterületi iskolák tantermei zsúfolttá váltak már a tanyai iskolák megszűnése miatt. Az elmúlt hat esztendőben új iskolákkal és tantermekkel javultak a tanítás feltételei. Az V. ötéves tervben iskolát kapott Szatymaz. Ez már kész. Idén adnak át új iskolát Ásotthalmon és Kükékházán. Ópusztaszeren pedig megkezdtek egy iskola építését. Zakányszék is kap iskolát, de az építkezés megkezdése műszaki és egyéb okok miatt eddig elhúzódott. Az utóbbi iskola mielőbbi felépítésétől függ abban a térségben a körzetesítés megvalósítása. Az intézmények alapfelszereltsége biztosított. Az ellátottságban megcsúsztak a valamikori különbségek. Hogy a feltételek mennyire javultak, azt bizonyítja, hogy a szegedi járásban az általános iskolai tanulók 92,7 százaléka szakrendszerű oktatásban részesül már. 1973-ban még 74 tanyai iskolánk volt, jelenleg már csak 25, és ebbe jár az V—VIII. osztályos tanulók 7,3 százaléka.

Az iskolai napközikről szólva Garainé Csanádi Mária hangsúlyozta, hogy az ellátottság lényegesen javult az utóbbi hat évben, de nem kielégítően. Tavaly a szegedi járásban a tanulók 35,2 százaléka részesült napközis ellátásban. A megyei átlag 42,2 százalék. A tanulószobai csoportokban 355 diák foglalkoztatására van lehetőség. Jobb lenne a helyzet, ha az óvodai és az iskolai napközis hálózat kiépítését ugyanolyan ütemben követte volna konyhák létesítése is.

A szegedi járásban 70-nél több általános iskolai diákonthoni férőhely teszi lehetővé a kis településeken lakó tanulók szakrendszerű oktatását. Enyhít a gondokon, hogy Szegeden, a megyei diákonthonban több mint 150 fizikai dolgozó tehetséges gyermeke, általános és középiskolás kapott helyet a szegedi járásból. Az

általános iskolás korúakat 560 pedagógus tanítja. Betöltetlen állás nincs. A pedagógusok 73,7 százaléka nő.

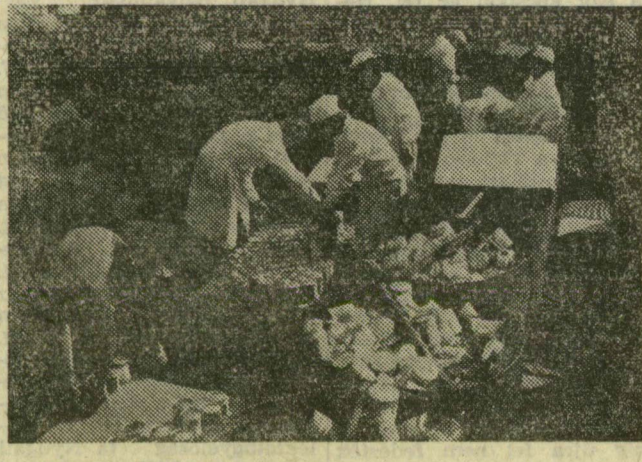
— Intézményeink munkakerő-gazdálkodásában kedvező a pályázati rendszer — tette hozzá Garainé Csanádi Mária, majd így folytatta: — A pedagógusok 93,8 százaléka képesített. Kétharmad részük főiskolát vagy egyetemet végzett. Akik ilyen végzettséggel még nem rendelkeznek, tehát képesítést nélkülöznek, azok levelező tagozaton tanulnak, és szereznek oklevelet főiskolán vagy egyetemen. Az iskolák szaktanári ellátottsága a szakrendszerű oktatás körének bővítésével egyenes arányban javult az elmúlt hat évben. A tanítási órák 80,2 százaléka szakóra, s ez az arány tovább javítható a még meglevő tanyai iskolák folyamatos körzetesítésével.

A pedagógusok életkörülményeinek pozitív változásáról is beszélgettünk. Az általános bérrendezésen túl a szegedi járásban jelentős

szerpe van az alapbérjellegű pótléknak, a túlóráknak, pályakezdők esetében a települési segélynek. Az utóbbi hat évben 63 pedagógus kapott kedvezményes lakásépítési kölcsönt. A Szegedről tanítani naponta kijárók száma 139. Többségük autóbusszon utazik, de sokuknak van már gépkocsija.

A szegedi járásban a pedagógusok szolgálati lakás száma 252. Pedagógus vagy művelődési dolgozó, illetve nyugdíjas lakik 179 lakásban. Huszonöt lakást más foglalkozású, munkakörű dolgozó lakik, 37 lakás pedig üresnek áll, jórészt a megszűnt tanyai iskolákban. A közéleti tanácsok 1979—80-ra 12 övönőti és 52 nevelői szolgálati lakás építéséhez kérétek felsőbb tanácsi támogatást, amelyet a belterületi iskolák és óvodák fejlesztése indokolt. Ezt a támogatást már meg is kapta Kistélek, Mórhalom, Sándorfalva, Kükékháza és Ruzsa.

L. F.



A Szegedi Konzervgyárban aligha tudják nélkülözni most a külső segítséget. A szegedi üzemben a gedói általános iskola diákjai és a 600-as iparitanuló intézet hallgatói segítkeznek (felső képünk). Az iskolai tanulók segítőkészsége mellett újszerű gépek is hozzájárulnak a munka gyorsításához, könnyítéséhez. A szugorfóliázó berendezés (alsó képünk) egyszerre nyolc befőttesüveget fog össze, s így könnyebbé válik a leszedés és a rakodás.



Ács S. Sándor felvételei

Az állam pénze

Példázatokat hallani mostanában a nadrágszíról. Hivatalosan ugyan azt mondják, nincs szó arról, hogy rosszabb kellene húznunk, csak egy darabig kijebbn engedni nem tudjuk, de a konyhai közgazdaságtan nem veti el a gondolatot. Kisebb lábón kell élnünk. Jól meg kell néznünk, hová tesszük a pénzünket.

A közszájon forgó példabeszédek vége legtöbbször kis vitával zárul. Az állam pénzére vigyázzunk jobban, vagy a magunkéra? A nem farizeus természetű hétköznapi ember azt mondja, első az én pénzem, mert arra tudok legjobban vigyázni, és a bőrmön érzem, ha szétfolyik az ujjaim között. Okos emberek, akik nagy összefüggéseket is látnak, mást mondanak. Vigyázzunk az állam pénzére, mert onnan fakad a miénk is, és még sok más. A vita végén ez a pont: mindenki vigyázzon a magáéra, az állam az államra, mert legjobb érdeke ezt diktálja, én meg majd elvergődöm a magam forintjainak őrizgetésével.

Hosszú magyarázatnak kellene most következnie olyasmiról, amit egyszerűen mindenki tud — a világról és effélékről —, másrészt kevesen értenek, mert mindent erre ráfogni nem lehet. Hadd tegyek én is ide egy példázatot. Leülök az írógéphez és pötyögöttem. Nem hiszem, hogy megrendülne államháztartásunk, ha egyetlen tiszta lappal többet vetek tele ákombákommal, mint amennyire agyacskaim tekervényeinek simára vasalt sorokban történő kivételére szükség van, mégis tör a nyavalya, ha azon kapom magam, hogy szórom az ábécét. Minden betűmániás tudja, valutakeretünknek ugyan nem árnyékolja be, de közvagyónunk, nemzeti kincsünk a szó, csak annyit vehetünk belőle, amennyi a gondolat világra segítéséhez kell. Ha többet haragszok, ráut a kezemre az olvasó kegyetlen nagy ütéssel, azt mondja, ezt az írást elolvasni nem szabad. A népi ellenőrzés talán a mi szakmánkban a legnagyobb, egy elherdált pontért vagy vesszőért képesek elverni rajtunk a port. Ha többet fogyasztunk, terebélyes lesz az írás, szétfolyik, mint a kövér ember hája, ha kevesebbet, ösztövr és rágós lesz. Pedig, mondom, államháztartásunk patikamérlegét nem innen fenyegeti veszély.

Állam bácsinak nincsen pénzes nagybácsija, magának kell tehát vigyázni a pénzére. Az állam azonban mi vagyunk, marad tehát a kérdés: a pénzre tudunk-e úgy vigyázni, ahogy a szóra, a pontra, a vesszőre vigyázunk?

Hatalmas nagy zsebe van az államnak, töménytelen sok pénz elfér benne. Ahonnan csak tudja, onnan gyűjti bele. Elvonja innen-onnan a nyereséget, megveszi rajtunk az adót több változatban is, módszerei az átlagember számára sokszor kifürkészhetetlenek. Mégis úgy van a sok pénzzel, mint én a kevéssel: nehezen tudja eldönteni, hová tegye. Megesik, hordóból kapkodja ki a dugót, hogy a másikat betömje vele. Döngetik a gyerekek az ajtót bölcsődéért, óvodáért, ahitoznak az öregek is nekik való otthonokért, gondoskodásért, jó lenne a kórházi futószalagokat is kicserélni tisztességes ágyakkal — ez is kellene, az is kellene, soha nem érnék a végére, ha fölörölni akarnánk mindent.

Csak hogy állam bácsinak lyukas a marka. Világosodájának számító irodaépület pottyán ki belőle például. Azért csoda, mert nemrég mondta ki, egy kis ideig nem épít irodaházakat. Nyugdíjba ment a helyettes, jött helyette másik. Erős kezű akart lenni, kiszórta tehát a régi bútort az

irodából, és vétetett helyette újat. Csak picinykét volt régi a régi, alig vette át az emberszagot, de nem érezhette elődje karosszékeiben jól magát, aki új széleket akart beengedni az ablakon. Ha röpült a szék, utána ment az asztal is — lám, ő elhatárolja magát elődje cselekedeteitől — kitáncoltatták a szobából a szekrényt, a kanapét, más képeket hoztak, új függönyt akasztottak. Mire mindez elvégeztetett, kiderült, az új ember minden erejét elszívta a nagy munka, más egyebekben hajszálra követte a régit.

Megkérdeztem, azt mondta, nem furdalja semmi, mert ez a változás neki jár. A másik azt mondja, nincsen semmi baj az irodaházzal, az árát egyszerűen kigazdálkodták. Utliban a piros hetesnek nincsen olyan súlya, mint ennek a szónak: kigazdálkodta. Ja, az más, mondják rá hivatalos helyen. Az állampolgár viszont azt mondja, mégiscsak jobb lett volna óvodát, iskolát kigazdálkodni belőle, mert az jobban kell.

Nem akarok elkanyarodni az egyenesről, de idekiváncozik valami. Sorozatos ételmérgezésekről hallani mostanában. Első gondolat, ami megfordul a fejünkbe: nem tudunk vigyázni gyermekeinkre? Kevesen látnak be az ablakon, kevesen tudják, hogy csoda, ha csak ennyi az ételmérkezés. A KÖJÁL a haját tépi, mert ha ötven személynél tud rendes körülmények között főzni egy konyha, legalább háromszáznak főznie benne. Állam bácsi! Ezt is kéne gazdálkodni valahogy.

Fenyeget a veszély, némely ember azt mondja, a darócruhát még nem írta elő a Minisztertanács, ne beszéljünk tehát általános puritánságról. Amikor a városházát építették az árvíz után, vagy a színházat, akkor is lett volna ezer helye a pénznek, mégis jó, hogy áldoztak rá elődeink. Erre viszont csak azt lehet mondani, nem is fenyeget a veszély, hogy beüt nálunk az általános puritánság. Bútorgyári asztalos mondta nemrég, egyetlen dolog van életében, amit nem ért: hová lesz az a sok íróasztal, amit ők gyártanak? Egy másik munkás a múltkor megállt az igazgatói iroda ajtajában, és azt mondta, ilyen szepet ő még nem látott. Tizenkilenc éve dolgozik a gyárban, de ebben az irodában még nem volt. Az tetszett neki, mennyi itt a virág. Őt elcipelte a gyerek a fűvészkertbe, ha virágot akar látni. Itt az akvárium is, ej, de gyönyörű! Micsoda halak! Megveszne a gyerek, ha látná. Csak én gondoltam, ezt a szobát is kigazdálkodták valahogy. Az is eszembe jutott, gyártmányszerkezetünk versenyképes átalakítása néha jóval lassúbb, mint az irodáké.

A nadrágszírjál kezdtek, és az akváriumig jutottunk. Egyik példa se jó, mert valójában egyiknél se tartunk. El se mehetünk mellettük megsemm, mert mindkettő benne motoszkál a fejekben, és össze is kapcsolódik a kettő. Végkövetkeztetés: állam bácsi, legyen szíves, vigyázzon a pénzére!

Itt a bökkenő, mert az állam mi vagyunk. Ne cimezzük sehová a fölcsóztatást, mert nekünk való. Aki a stílusra ad — az emberi tartás stílusára is! —, az eddig is tudta, annyi pénzünk még soha nem volt, hogy herdálhattuk volna, most pedig különösen nincsen. A sajátjával azt csinál mindenki, amit akar. Legtöbbször összerakja, és százszor megnézi, hová tegye. Az állam pénzével csak egyet tehetünk: vigyázunk rá. Nem úgy, hogy összerakjuk és kelfelgetjük, a pénz meg ne egye, hanem úgy, hogy elővesszük a mostani lehetőségekhez igazodó józan eszünket is, amikor hozzányúlunk.

Horváth Dezső

Jubileumi tudományos ülésszak

A magyar—szovjet tudományos—műszaki együttműködés 30. évfordulója alkalmából háromnapos tudományos ülésszak kezdődött szerdán a Magyar Tudományos Akadémián. A tanácskozást — amelyen akadémikusok, hazai tudományos élet és a kutatóintézetek vezetői vettek részt — Szentágothai János, az MTA elnöke nyitotta meg, majd Márta Ferenc, az MTA főtájkára méltatta a Magyar Népköztársaság és a Szovjetunió közötti tudományos—műszaki együttműködés három évtizedének eredményeit.

A kapcsolatok fejlődéséről szólva hangsúlyozta: döntő jelentőségű volt a magyar—szovjet gazdasági és műszaki—tudományos együttműködési kormányközi bizottság létrehozása, amelynek keretében működik a magyar—szovjet műszaki—tudományos

együttműködési állandó albizottság. Ennek feladata a két ország tudományos—műszaki tevékenységének összehangolása, a magyar és a szovjet minisztériumok közötti tudományos—műszaki együttműködés figyelemmel kísérése, a tudományos munka koordinálása. Az albizottságnak 26 állandó, ágazati keretben működő munkacsoportja van, az együttműködés pedig több mint 400 témára terjed ki. A közös munkából kiemelkednek azok, amelyek komplett laboratóriumok, műszerek és berendezések kifejlesztésére és előállítására irányulnak, s nagy segítséget jelentenek a növénytermesztésben, az állattenyésztésben, a baromfitenyésztésben, a mezőgazdaság kemizálásában, a termékek minőségének meghatározásában, feldolgozásában.

A magyar—szovjet tudományos—műszaki együttműködését, (MTI)

mányos—műszaki együttműködésben különleges szerepe van az akadémiai közötti kapcsolatoknak. A jelenlegi, 1976—80-ra szóló munkaterv szerint 24 természettudományi problémakörben, 79 közös kutatási témán munkálkodnak együtt a szovjet és a magyar szakemberek. A társadalomtudományokban 18 problémakör 82 témáját dolgozzák fel, a tudományos együttműködés alapján.

Pjort Nyikolajevics Fedoszejev akadémikus, a Szovjet Tudományos Akadémia elnöke, a tudományos ülésszakra érkezett vendégdelegáció vezetője rámutatott arra, hogy a három évtizede kialakult közös munka magas szintre emelte a szovjet és a magyar tudományos kutatóhelyek, tudósok kölcsönösen előnyös, testvéri együttműködését.